

ΔΩΔΩΝΗ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΣΤΕΦΑΝΟ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ

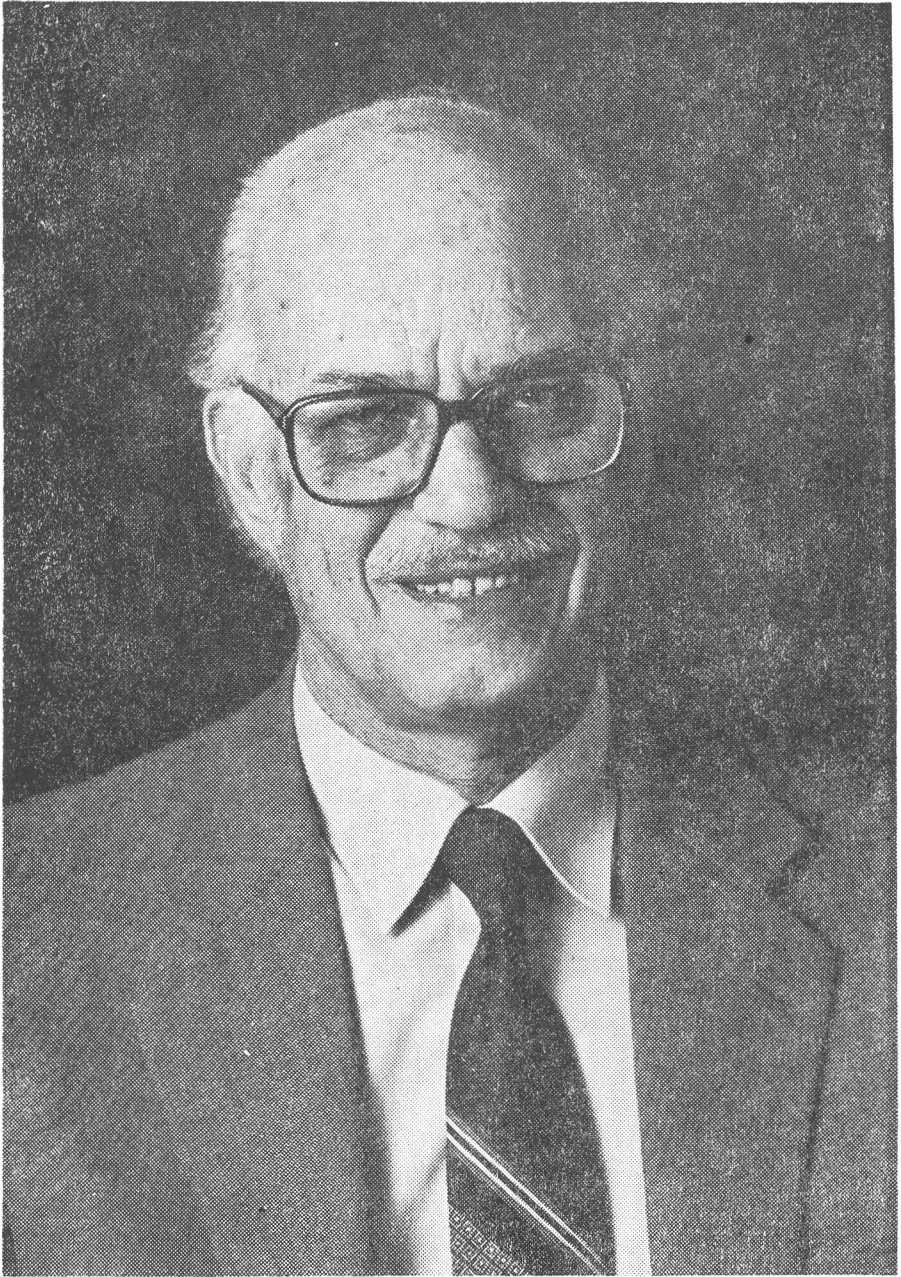

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ
ΕΚΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
1987

Στις 31 'Οκτωβρίου 1986 οι συνάδελφοι Ζαχαρίας Τσιρπανλής, 'Ελευθερία Νικολαΐδου, Γεώργιος Σιορόκας, Δημήτριος Σαμσάρης, Γεώργιος Παπαγεωργίου και 'Ιωάννης Θεοχαρίδης, εισηγήθηκαν με έγγραφό τους στη Γενική Συνέλευση του τμήματος 'Ιστορίας και 'Αρχαιολογίας να αφιερωθεῖ ἡ ΔΩΔΩΝΗ τοῦ 1987 (τεῦχος τοῦ τμήματός μας) στὸν συνάδελφο κ. ΣΤΕΦΑΝΟ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, μετὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως εἴκοσι χρόνων ὑπηρεσίας του στὸ Πανεπιστήμιό μας.

'Η Γενική Συνέλευση τοῦ τμήματος 'Ιστορίας και 'Αρχαιολογίας στὴν ὑπ' ἀριθμ. 41/6-11-1986 συνεδρία της ἔκαμε ὁμόφωνα ἀποδεκτὴ τὴν παραπάνω πρόταση καὶ ὄρισε ἐκδοτικὴ ἐπιτροπὴ τούς: Ζαχαρία Τσιρπανλή, Γεώργιο Πλουμίδη καὶ 'Ελευθερία Νικολαΐδου.

Ι. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

1959

1. «Ο Φιλικός Δημήτριος "Ίπατρος. (Συμβολή στην ιστορία τῆς δράσης τῶν ἀποστόλων τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας)», *Ἑλληνικά* 16 (1959-1960) 149-165.

— Gr. L. Arš, *Novaja i Novejsaja Istorija*, τεύχ. 3 (1964) 57.

1960

2. Μετάφραση: Josef Kabrda, Ὁ τουρκικὸς κώδικας (Kanunname) τῆς Λαμίας. (Συμβολή στὴ μελέτη τῶν τουρκικῶν ιστορικῶν πηγῶν τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ιστορία τῆς Ἑλλάδας), *Ἑλληνικά* 17 (1960) 202-218.

1962

3. «Εἰσαγωγή στὴν ιστορία τῶν ἑλληνικῶν φιλεκπαιδευτικῶν συλλόγων τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὸν 19ο καὶ 20ὸ αἰῶνα», *Παρνασσός*, περίοδος Β', 4 (1962) 247-258.

4. Ἡ ἐπανάσταση στὴν Δυτικὴ Στερεὰ Ἑλλάδα μετὰ τὴν πτώση τοῦ Μεσολογγίου ὡς τὴν ὀριστικὴ ἀπελευθέρωσή της, 1826-1832. (Παράρτημα ἀριθ. 8 τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), *Θεσσαλονίκη* 1962, σσ. 232 + 4 πίνακες καὶ 1 χάρτης (διατριβὴ ἐπὶ διδακτορία).

— Στέφ. Μπέττης, *Ἡπειρωτικὴ Ἑστία* 11 (1962) 788-789.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 23 (1962) 261.

— Ἰ. Παπαδριανός, *Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος* 16 (1962) 384-392.

— J. Papadrianos, *Jugoslovenski Istorijski Casopis*, τεύχ. 3 (1963) 142-143.

— D. Dontas, *Balkan Studies* 4 (1963) 204.

— Ι.Ν. Ξηροτύρης, *Χρονικά τοῦ Πειραματικοῦ Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 77 (1963) 56.

— A. Mirambel, *Revue des Etudes Grecques* 76 (1963) 314-315.

— N. Camariano, *Revue des Etudes Sud-Est Européennes* 2 (1964) 696-697.

— B. Papoulia, *Südost-Forschungen* 24 (1965) 349-351.

— Τ. Α. Γρετσόπουλος, *Ἑλληνικά* 19 (1966) 429-435.

5. «Κοριτσά», *Ἡπειρωτικὴ Ἑστία* 11 (1962) 603-609, 687-696, 829-833.

6. «Ecoles et associations grecques dans la Macédoine du Nord durant le dernier siècle de la domination turque», *Balkan Studies* 3 (1962) 397-422 + 4 πίνακες (1 χάρτης).

— 'Ανώνομος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 23 (1962) 277.

— A. Mirambel, *Revue des Etudes Grecques* 76 (1963) 509-510.

— E. Turdeanu, *Revue des Etudes Roumaines* 9-10 (1965) 237-238.

— Iv. Snegarov, *Istoričeski Pregled* 21, τεύχ. 4 (1965) 107-117.

— Ι.Σ. Νοτάρης, 'Εποχές, τεύχ. 35 (Μάρτιος 1966) 275-277.

1963

7. «Διονύσιος Βούρβαχης (Denys Bourbaki), ένας Γάλλος φιλέλληνας τοῦ 1821 ἑλληνικῆς καταγωγῆς», *Παρνασσός*, περίοδος Β', 5 (1963) 340-356.

8. «'Η Μακεδονία ὡς πνευματικὴ ἐστία τοῦ 'Ελληνισμοῦ», *Λεύκωμα τῆς Pan-Macedonian Association of U.S. and Canada, 17th National Convention*, Toronto 1963, 40-42.

1964

9. «'Η ὀργάνωση τοῦ στρατοῦ τῆς Δυτικῆς Στερεᾶς 'Ελλάδας ἐπὶ Καποδίστρια», *Ἑλληνικά* 18 (1964) 144-169.

— A. Mirambel, *Revue des Etudes Grecques* 78 (1965) 500-501.

10. Βιβλιοκρισία: Κων/νου Μέρτζιου, Νέαι εἰδήσεις περὶ τοῦ Λάμπρου Κατσώνη καὶ τοῦ 'Ανδρούτσου, 'Αθήναι 1959, 8ον, σσ. 131. (Πραγματεῖαι τῆς 'Ακαδημίας 'Αθηνῶν, 23, ἀριθ. 3), *Ἑλληνικά* 18 (1964) 220-224.

11. Βιβλιοκρισία: 'Ερρίκου Τράιμπερ, 'Αναμνήσεις ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα, 1822-1828 ('Ανέκδοτο χρονικὸ τοῦ 'Αγῶνος). Βιογραφικὲς καὶ ἐπεξηγηματικὲς σημειώσεις Δρος Χρήστου Ν. 'Αποστολίδου, 'Αθήναι 1960, 8ον, σσ. 184 + 10 πίνακες φωτοτυπιῶν σελίδων τοῦ χειρογράφου καὶ 17 πίνακες φωτοτυπιῶν ἐγγράφων ἐκτὸς κειμένου, *Ἑλληνικά* 18 (1964) 224-226.

1965

12. «Μακεδονικὰ σύμμεικτα», *Μακεδονικά* 6 (1965) 152-172.

— A. Mirambel, *Revue des Etudes Grecques* 79 (1966) 574-575.

— A. Camariano, *Revue des Etudes Sud-Est Européennes* 5 (1967) 389-390.

13. «Michael Th. Lascaris, 1903-1965», νεκρολογία, *Balkan Studies* 6 (1965) 345-349.

1966

14. «Μιχαὴλ Θ. Λάσκαρις. (1903-1965)», νεκρολογία, *Ἑλληνικά* 19 (1966) 187-189.

15. 'Η κίνηση τοῦ δούκα τοῦ Νεβέρ Καρόλου Γονζάγα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν βαλκανικῶν λαῶν (1603-1625). ("Ἐκδοση Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀριθ. 83), Θεσσαλονίκη 1966, σσ. 290 + 10 πίνακες ἐκτὸς κειμένου.

- Στέφ. Μπέττης, 'Ἡπειρωτικὴ Ἔσθια 15 (1966) 409-410.
- J. K. Chassiotis, *Balkan Studies* 7 (1966) 528-531.
- I. K. Χασιώτης, 'Ἐποχές, τεῦχ. 39 (Ἰούλιος 1966) 71-73.
- W. Gottfried, *Südost-Forschungen* 26 (1967) 508-509.
- T. A. Γκριτσόπουλος, *Μνημοσύνη* 1 (1967) 352-354.
- O. Cicanci, *Studii* 20, τεῦχ. 6 (1967) 1223-1228.
- R. Gauthier, *Revue des Etudes Grecques* 80 (1967) 703.
- Ir. Doens, *Irénikon*, τεῦχ. Σεπτεμβρίου (1968) 464.
- Θ. Παπαδόπουλος, 'Ἐπετηρὶς Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν Κύπρου 1 (1968) 166.

1967

16. «Μιὰ ἀνέκδοτη ἐπιστολὴ τοῦ Π.Μ. Κοντογιάννη περὶ Μακεδονίας», *Μακεδονικά* 7 (1967) 375-378.

17. Βιβλιοκρισία: V. Bojinov, L'entraînement de la Bulgarie dans la seconde guerre mondiale et ses conséquences, *Etudes Historiques* II (à l'occasion du XIIe Congrès International des Sciences Historiques, Vienne, août-septembre 1965), ἔκδοση Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν (Ἰνστιτοῦτο Ἱστορίας), Σόφια 1965, 493-511, *Μακεδονικά* 7 (1967) 379-381.

18. Βιβλιοκρισία: Τηλεμάχου Μ. Κατσουγιάννη, Περὶ τῶν Βλάχων τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν. Α'. Συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς καταγωγῆς τῶν Κουτσοβλάχων, Θεσσαλονίκη 1964, 8ον, σσ. 94+1 χάρτης. ("Ἐκδοση Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, ἀριθμ. 22), *Μακεδονικά* 7 (1967) 381-383.

19. Βιβλιοκρισία: Τηλεμάχου Μ. Κατσουγιάννη, Περὶ τῶν Βλάχων τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν. Β'. Ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς ἱστορίας τῶν Κουτσοβλάχων ἐπὶ τουρκοκρατίας, Θεσσαλονίκη 1966, 8ον, σσ. 120. ("Ἐκδοση Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, ἀριθμ. 23), *Μακεδονικά* 7 (1967) 383-385.

20. Βιβλιοκρισία: Ἀρχεῖον Στεφάνου Νικ. Δραγούμη, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα γιὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1878 στὴ Μακεδονία. Εἰσαγωγὴ καὶ ἐπιμέλεια Ἰωάννου Σωτ. Νοτάρη, Θεσσαλονίκη 1966, 8ον, σσ. 444. ("Ἐκδοση Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀριθμ. 85), *Μακεδονικά* 7 (1967) 385-387.

21. Βιβλιοκρισία: Ἀποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Πηγές τῆς Ἱστορίας τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, 1 (1204-1669), Θεσσαλονίκη 1965, 8ον, σσ.

448. (Ἐκδοση Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), *Balkan Studies* 8(1967) 514-516.

1968

22. Ἀνέκδοτα ἔγγραφα τοῦ Ἀρχείου τοῦ Βατικανοῦ ἀναφερόμενα στὰ ἐπαναστατικὰ κινήματα τοῦ Διονυσίου τοῦ «Σκυλοσόφου», *Θεσσαλονίκη* 1968, σσ. 19.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 29(1968) 450-451.

23. Ἡ προετοιμασία τοῦ ἀγῶνος τῆς Παλιγγενεσίας στὴ Μακεδονία. (Λόγος πανηγυρικός ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐορτῇ τῆς 25ης Μαρτίου ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν), *Θεσσαλονίκη* 1968, σσ. 22.

— Χ. Παπαστάθης, *Μακεδονικά* 8(1968) 415-416.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 29(1968) 457-458.

24. Μιχαὴλ Θ. Λάσκαρις (1903-1965), ὁ ἐπιστήμων καὶ πανεπιστημιακὸς δάσκαλος, *Θεσσαλονίκη* 1968, σσ. 14 (ἀνατύπωση ἀπὸ τὸν 14ο τόμο τῶν *Κερκυραϊκῶν Χρονικῶν*).

25. Βιβλιοκρισία: Ἀποστόλου Ε. Βακαλοπούλου, Πηγές τῆς Ἱστορίας τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ, 1(1204-1669), *Θεσσαλονίκη* 1965, 8ον, σσ. 448. (Ἐκδοση Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), *Ἑλληνικά* 21(1968) 436-438.

1969

26. «Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου καὶ ὁ Φιλελληνισμός», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν* 2(1969) 279-304.

27. Βιβλιοκρισία: Μ. Ι. Μανούσακα, Ἀνέκδοτα πατριαρχικὰ γράμματα (1475-1806) πρὸς τοὺς ἐν Βενετίᾳ μητροπολίτας Φιλαδελφείας καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἀδελφότητα. [Βιβλιοθήκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Βενετίας Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν, ἀριθμ. 3], Βενετία 1968, 4ον, σσ. κδ' + 164 + 22 πίνακες ἐκτὸς κειμένου, *Μακεδονικά* 9(1969) 362-366.

28. Ἀπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τουρκοκρατίας. (Συλλογὴ φροντιστηριακῶν κειμένων), τεύχ. Α' (1453-1669), *Θεσσαλονίκη* 1969, σσ. 64.

1970

30. Τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἡ περίοδος διακυβερνήσεως τοῦ Καποδίστρια. (Πολυγραφημένες πανεπιστημιακὲς παραδόσεις), τεύχ. Α', *Θεσσαλονίκη* 1970, σσ. 132.

31. Τὸ ἔργο τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας στὴν Ἠπειρο. (Λόγος πανηγυρικὸς ἐκφωνηθεὶς τὴν 25ην Μαρτίου 1970 εἰς τὴν αἴθουσαν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων), Ἰωάννινα 1970, σσ. 30.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 31(1970) 409.

32. Ἐκπαιδευτικὴ καὶ κοινωνικὴ δραστηριότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν τελευταῖο αἰῶνα τῆς τουρκοκρατίας. (Ἐκδοσὴ Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Μακεδονικὴ Βιβλιοθήκη, ἀριθμ. 31), Θεσσαλονίκη 1970, σσ. 290 (1 χάρτης καὶ 35 εἰκόνες).

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 31(1970) 408-409.

— Χ. Λαμπρινός, ἔφημ. *Μακεδονία* (Θεσσαλονίκη), φ. τῆς 21-6-1970.

— Δ. Ἀστερινός, *Ἱστορία*, τευχ. 29 (Νοέμβριος 1970) 156.

— Δ. Κόκκινος, *Ἠπειρωτικὴ Ἔστια*, 20(1971) 308-309.

— Τ. Α. Γρετσόπουλος, *Μνημοσύνη* 3(1971) 533.

— G. Veloudis, *Südost-Forschungen* 30(1971) 538-539.

— M.D. Peyfuss, *Oesterreichische Osthefte* 14(1972) 122-123.

33. Οἱ ἐπαναστάσεις τοῦ 1854 καὶ 1858 στὴ Μακεδονία. (Ἐκδοσὴ Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Μακεδονικὴ Λαϊκὴ Βιβλιοθήκη, ἀριθμ. 22), Θεσσαλονίκη 1970, σσ. 150 (5 χάρτες καὶ 10 εἰκόνες).

— Γ. Χ. Χιονίδης, ἔφημ. *Φρουρὸς τῆς Ἠμαθίας* (Βέροια), φ. 788 τῆς 1-3-1971.

— Ἀνώνυμος, *Ἱστορία*, τευχ. 34 (Ἀπρίλιος 1971) 157.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 31(1970) 409.

— Δ. Ἀστερινός, *Ἱστορία*, τευχ. 36 (Ἰούνιος 1971) 308-309.

— Δ. Κόκκινος, *Ἠπειρωτικὴ Ἔστια* 20(1971) 308-309.

— G. Grimm, *Südost-Forschungen* 30(1971) 541-542.

— Ι. Σ. Νοτάρης, *Μακεδονικά* 11(1971) 435-441.

34. «Ἐγγραφα τοῦ Ἀρχείου Καποδίστρια ἀναφερόμενα στὴν ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους κατὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821», *Μακεδονικά* 10(1970) 152-190.

— Gh. Cronț, *Studii* 25(1972) 884.

35. Βιβλιοκρισία: Κωνστ. Ἀθ. Διαμάντη, Δημήτριος Ὑψηλάντης (1793-1832). Μέρος Πρῶτον: Πληρεξούσιος τοῦ Γεν. Ἐπιτρόπου τῆς Ἀρχῆς. Τμῆμα Πρῶτον. Τὰ μέχρι τῆς ἀφίξεως εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Τρικέρφων (1793-2 Ἰουλίου 1821), Ἀθήναι 1966, 8ον, σσ. 207, *Ἑλληνικά* 23(1970) 410-414.

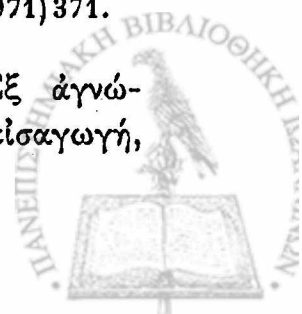
1971

36. Τὸ Μεσολόγγι καὶ ὁ Φιλελληνισμός, Ἰωάννινα 1971, σσ. 54 (10 εἰκόνες).

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 32(1971) 371.

— N. Camariano, *Studii* 25(1972) 650-651.

37. Βιβλιοκρισία: Νικολάου Κ. Κασομούλη, Ἡμερολόγιον. Ἐξ ἀγνώστου καὶ τὸ πρῶτον νῦν ἐκδιδομένου χειρογράφου. Ἐπιμέλεια, εἰσαγωγή,

σχόλια 'Εμμ. Πρωτοψάλτη, 'Αθήναι 1968, 8ον, σσ. 282, 'Ελληνικά 24(1971) 206-208.

1972

38. «'Ενα σκλαβωμένο έλληνόπουλο από τὸ Μεσολόγγι (ἀνέκδοτα έγγραφα)», *Δωδώνη* ('Επιστημονική 'Επετηρίς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου 'Ιωαννίνων), 1 (1972) 45-62.

— Χ. Λαμπρινός, έφημ. *Μακεδονία* (Θεσσαλονίκης), φ. τῆς 25-4-1973.

1973

39. «'Ενα ἀνέκδοτο ὑπόμνημα σχετικὸ μὲ τὴν κίνηση τοῦ δούκα τοῦ Νεβέρ», *Δωδώνη* 2(1973) 317-320.

1974

40. «'Η κυπριακὴ ἐξέγερση τοῦ Βίκτωρα Ζεμπετοῦ», *Δωδώνη* 3(1974) 337-349.

— Χ. Λαμπρινός, έφημ. *Μακεδονία* (Θεσσαλονίκης), φ. τῆς 10-7-1974.

41. «'Η ἐκλογή τοῦ 'Ιωάννη Καποδίστρια ὡς πρώτου κυβερνήτη τῆς 'Ελλάδος», *Κερκυραϊκὰ Χρονικὰ* 19(1974) 9-22.

42. «'Επαναστατικὲς ζυμώσεις καὶ ἀνταρσίες τῶν 'Ελλήνων κατὰ τὰ τέλη του 16ου καὶ τὶς ἀρχές τοῦ 17ου αἰ.», *Ἱστορία τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Εθνους τῆς ἀ'Εκδοτικῆς 'Αθηνῶν*, 10 ('Αθήναι 1974) 324-333.

1975

43. «'Η ἐλληνικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1770 καὶ ὁ ἀντίκτυπός της στὶς ἐλληνικὲς χῶρες», *Ἱστορία τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Εθνους τῆς ἀ'Εκδοτικῆς 'Αθηνῶν*, 11 ('Αθήναι 1975) 58-85.

44. «'Η κατάσταση τῆς παιδείας τὸ 1906 στὴν ὑπαιθρο τοῦ καζᾶ Θεσσαλονίκης. (Μιὰ ἀνέκδοτη ἐκθεση τοῦ Δημητρίου Μ. Σάρρου)», *Μακεδονικὰ* 15 (1975) 114-146.

45. «'Η 'Επανάσταση κατὰ τὸ 1829», *Ἱστορία τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Εθνους τῆς ἀ'Εκδοτικῆς 'Αθηνῶν*, 12 ('Αθήναι 1975) 515-522, 524-535.

46. *'Η ἐθνικὴ ἀναγέννηση τῶν βαλκανικῶν λαῶν κατὰ τὸν 19ον αἰώνα*. (Πανεπιστημιακὲς παραδόσεις offset), 'Ιωάννινα 1975, σσ. 109.

— F. Liço, *Studime Historike* 19 (1982) 209-211.

— F. Liço, *Studia Albanica* 20, τεῦχ. 1 (1983) 165-168.

47. *Σύντομη ἱστορία τῆς 'Αλβανίας (ἀπὸ τὸν Μεσαίωνα ὡς τὶς ἀρχές τοῦ 19ου αἰώνα)*. (Πανεπιστημιακὲς παραδόσεις offset), 'Ιωάννινα 1975, σσ. 63.

1976

48. «Μιά ανέκδοτη αναφορά του ναυάρχου Κόχραν προς τον Καποδίστρια», *Δωδώνη* 5 (Ίωάννινα 1976) 257-269.

49. «Μιά ανέκδοτη έκθεση του Δημητρίου Μ. Σάρρου για την εκπαίδευση στον καζά Κατερίνης κατά το 1906», *Μακεδονικά* 16 (1976) 1-12.

50. «Ένα στιχούργημα για το Άρβανιτοχώρι (Άρμπανάσι) του Μεγάλου Τιρνόβου της Βουλγαρίας», *Μακεδονικά* 16 (1976) 13-23.

51. Βιβλιοκρισία: Evangelos Kofos, *Greece and the Eastern Crisis, 1875-1878*. With a Foreward by W.N. Medlicott, έκδοση I.M.X.A., Θεσσαλονίκη 1975, 8ον, σσ. 284, *Μακεδονικά* 16(1976) 369-377.

1977

52. *Ίστορία της Νεωτέρας Ελλάδος. Α' Η «Ελληνική Πολιτεία» (1828-1832)*, Ίωάννινα 1977, σσ. 118.

— Άνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38(1977) 262.

53. *Γεώργιος Λασσάνης, ό Κοζανίτης αγωνιστής και λόγιος (1793-1870)*, Θεσσαλονίκη 1977, σσ. 18.

— Y. Tarabout, *Revue des Etudes Grecques* 90(1977) 494-495.

— Φ. Κ. Μπουμπουλίδης, έφημ. *Ελεύθερος Κόσμος* (Άθηνών), φ. της 14-5-1977.

— Άνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38 (1977) 262-263.

54. *Ίωάννης Καποδίστριας, ό θεμελιωτής του νεοελληνικού κράτους*, Θεσσαλονίκη 1977, σσ. 22.

— Y. Tarabout, *Revue des Etudes Grecques* 90 (1977) 495.

— Χ. Λαμπρινός, έφημ. *Μακεδονία* (Θεσσαλονίκης), φ. της 3-6-1977.

— Άνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38 (1977) 262.

55. «Τό 'Σχέδιον Γενικόν' της Φιλικής Έταιρείας και οι έπαφές με τους Σέρβους», *Μακεδονικά* 17 (1977) 40-54. Τό ίδιο και στις σ. 51-64 του τόμου του Α' Έλληνοσερβικού Συμποσίου (έκδοση Ίδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αΐμου, αριθμ. 187), Θεσσαλονίκη 1979.

— Άνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38 (1977) 262.

56. «Ό Έλληνισμός και ό Κριμαϊκός πόλεμος (1853-1856)», *Ίστορία του Έλληνικού Έθνους* της «Έκδοτικής Άθηνών», 13 (Άθήναι 1977) 143-168.

57. «Έλληνικά έγγραφα από τό Ίστορικό Άρχείο της Ραγούζας (Dubrovnik)», *Μακεδονικά* 17(1977) 298-314.

— Άνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38(1977) 258.

58. Βιβλιοκρισία: Άρχεϊον Ίωάννου Καποδίστρια, τ. Α', Κέρκυρα 1976, επιμέλεια Κων. Δαφνής, σσ. λη' + 320, *Μακεδονικά* 17 (1977) 446-447.

59. «Ἡ Ἑλληνομακεδονικὴ Φιλελευθέρου Ἀδελφότητος καὶ ἡ συμβολὴ τῆς στὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση τοῦ τουρκοκρατούμενου Ἑλληνισμοῦ», Θεσσαλονίκη 1977, σ. 7-18, στὸ τεῦχος: Ἱστορίας μνημῆες καὶ παρουσίες τιμῆς, ποὺ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὴν παραπάνω Ἀδελφότητα.

60. «Ἐνα ἀνέκδοτο ὑπόμνημα τοῦ Νικολάου Σκούφου πρὸς τὸν Κυβερνήτη Ἰωάννη Καποδίστρια», Δωδώνη 6 (1977) 307-330.

— Ἀνώνυμος, *Bulletin Analytique de Bibliographie Hellénique* 38(1977) 263.

1978

61. «Τὰ ἐπαναστατικὰ σχέδια τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ οἱ Βούλγαροι», Δωδώνη 7 (1978) 170-181.

1979

62. Ἡ συμβολὴ τοῦ ὑπόδουλου Ἑπειρωτικοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας του. (Λόγος πανηγυρικός), Ἰωάννινα 1979, σσ. 22.

63. Ἀγῶνες τῶν Ἑπειρωτῶν γιὰ τὴν ἐλευθερία κατὰ τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας. (Λόγος πρυτανικός ποὺ ἐκφωνήθηκε στὴν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων στίς 30 Ἰανουαρίου 1979), Ἰωάννινα 1979, σσ. 22.

1980

64. «Les plans insurrectionnels de la 'Philiki Hétairia' et les Bulgares», σ. 105-115, στὸν τόμο: Α' Ἑλληνοβουλγαρικὸ Συμπόσιο (ἔκδοση Ἰδρύματος Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀριθμ. 188), Θεσσαλονίκη 1980. [Γαλλικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 61 δημοσιεύματος].

65. «Ὁ μητροπολίτης τοῦ Μ. Τιρνόβου Βουλγαρίας Διονύσιος Ράλλης Παλαιολόγος καὶ οἱ ἐνέργειές του γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν ὑπόδουλων Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων (τέλη 16ου-ἀρχὲς 17ου αἰώνα)», σ. 3-7, στὸν τόμο: *Τμητικὸν Ἀφιέρωμα εἰς τὸν Μητροπολίτην Κίτρον Βαρνάβαν*, Ἀθήναι 1980.

66. «Ἡ διδασκαλία τῆς βουλγαρικῆς ἱστορίας στὰ ἑλληνικὰ πανεπιστήμια καὶ τὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαίδευσεως», Δωδώνη 8 (1980) 109-130.

1981

67. «La littérature et l'art philhellènes en Europe pendant la seconde période de la Révolution Grecque (1826-1829)», *Bizantion-Nea Hellas* 5 (Santiago 1981) 121-138.

1982

68. «La libération de la Grèce au début du XIXe siècle», *Σύμμεικτα Νεώτερης 'Ιστορίας* 1 (1982) 13-23.

69. «Le métropolitain de Veliko Tirnovo Denis Rallis Paléologue et ses efforts pour la libération des Grecs et des Bulgares asservis (fin XVIe s. - début XVIIe s.)», *αὐτόθι*, σ. 31-35. [Γαλλική μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 65 δημοσιεύματος. Τὸ ἴδιο καὶ στὰ *Πρακτικὰ τοῦ Β' Βουλγαροελληνικοῦ Συμποσίου* μὲ θέμα: *Kulturni i Literaturni otnošenija meždu Bălgari i Gărci ot sredata na XV do sredata na XIX vek* (Sofia 18-22 septemvri 1980) 47-50].

70. «L'enseignement de l'histoire bulgare dans les universités et les écoles secondaires grecques», *αὐτόθι*, σ. 55-74. [Γαλλική μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 66 δημοσιεύματος. Τὸ ἴδιο καὶ στὸν τόμο τῶν *Πρακτικῶν* (Σόφια 1982, σ. 140-162) τοῦ Διεθνoῦς Συμποσίου ποὺ ὀργάνωσε τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1981 στὸ Παμπόροβο τῆς Βουλγαρίας ἢ Ἱστορικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας μὲ θέμα: *Πανεπιστημιακὴ ἔρευνα καὶ διδασκαλία τῆς βουλγαρικῆς ἱστορίας στὴ Βουλγαρία καὶ στὸ ἐξωτερικό*].

71. «L'Institut d'Etudes Balkaniques de Salonique et sa contribution au développement des études bulgares en Grèce», *Σύμμεικτα Νεώτερης 'Ιστορίας* 1 (1982) 75-82. [Τὸ ἴδιο καὶ στὰ *Πρακτικὰ* τοῦ Πρώτου Διεθνoῦς Συνεδρίου Βουλγαρολογίας (Σόφια, 23 Μαΐου-3 Ἰουνίου 1981), Ἀνακοινώσεις. Ἱστορία καὶ σύγχρονη κατάσταση τῆς Βουλγαρολογίας, τεύχ. 1, Σόφια 1982, σ. 172-186].

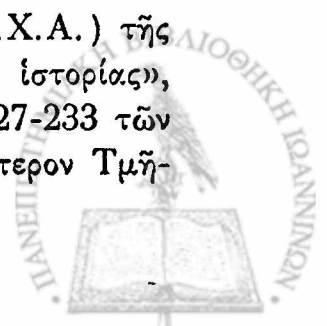
72. «Ἡ ἠπειρος κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Βερολινείου Συνεδρίου (γενικὴ ἐπισκόπηση ἀπὸ διοικητικῆ, οἰκονομικῆ, κοινωνικῆ καὶ πολιτικῆ ἄποψη)», *Σύμμεικτα Νεώτερης 'Ιστορίας* 1 (1982) 83-105. [Τὸ ἴδιο καὶ στὶς σ. 49-71 τῶν *Πρακτικῶν* (Ἀθῆναι 1983) τοῦ διεθνoῦς Ἱστορικοῦ Συμποσίου μὲ θέμα: Ἡ τελευταία φάση τῆς Ἀνατολικῆς Κρίσεως καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς (1878-1881)].

73. «Les Bulgares dans les projets politiques de Rhigas Velestinlis et de la Philiki Hétairia», *Σύμμεικτα Νεώτερης 'Ιστορίας* 1 (1982) 107-111 [Τὸ ἴδιο καὶ στὸν τόμο «Bălgarija 1300. Institucii i dăržavna tradicija B'», Sofia 1982, σ. 561-564].

74. Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ (δι'ἀλέξη), *Θεσσαλονίκη* 1982, σσ. 22.

1983

75. «Τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου (I.M.X.A.) τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ συμβολὴ του στὴν ἔρευνα τῆς Κυπριακῆς ἱστορίας», *Βαλκανικὰ Σύμμεικτα* 2 (1983) 205-217. [Τὸ ἴδιο καὶ στὶς σ. 227-233 τῶν *Πρακτικῶν τοῦ Β' Διεθνoῦς Κυπρολογικοῦ Συνεδρίου*, τ. 3 (Νεώτερον Τμῆμα), Λευκωσία 1987].

76. «Les écrivains grecs et leur résistance au fascisme pendant la Seconde Guerre Mondiale», *Δωδώνη* 12 (1983) 153-159.

77. «Les démarches de l' archevêque Athanase d' Ochrid pour la libération des peuples balkaniques (fin XVIe - début XVIIe siècle)», *Balkan Studies* 24 (1983) 559-564.

1984

78. «Κύρια χαρακτηριστικά τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγόνων τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας», *Χαριστεῖον Σεραφεῖμ Τίκα, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Θεσσαλονίκη* 1984, σ. 433-448.

79. «Ἐπισκόπηση τῆς ἔρευνας τῆς βουλγαρικῆς ἱστορίας στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν τελευταία τριακονταετία», *Δωδώνη* 13 (1984) 9-24 (σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ι. Π. Θεοχαρίδη).

80. «Ἡ πολιτικὴ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπέναντι στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», *Δωδώνη* 13 (1984) 249-260.

81. «La Société thraco-bulgare en Grèce durant les années 40 du XIXe siècle», *Balkan Studies* 25 (1984) 573-582 (σὲ συνεργασία μὲ τὸν V. Trajkov).

82. «Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας κατὰ τὸν 19ο αἰώνα καὶ ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία, ἰδίως ἡ ρωσικὴ», *Σκουφᾶς* 8, τεύχος 68-69 (1984) 60-66. [Τὸ ἄρθρο αὐτὸ βασίζεται κυρίως στὸ ὑπ' ἀριθμ. 68 δημοσίευμα].

1985

83. «La politique des Grandes Puissances envers la Grèce durant la Seconde Guerre Mondiale», *Ἑλληνικὲς ἀνακοινώσεις στὸ Ε' Διεθνὲς Συνέδριο Σπουδῶν Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, Ἀθῆναι* 1985, σ. 49-59. [Γαλλικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 80 δημοσιεύματος].

84. «Greek Policy during the Orient Crisis in 1875-78 and the preparations for Insurrection of the Greeks enslaved in Macedonia», *Ξενία Ἰακώβω Ἀρχιεπισκόπῳ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, Θεσσαλονίκη* 1985, σ. 385-390.

85. Βιβλιοκρισία: Φαίδωνος καὶ Γλυκερίας Μπουμπουλίδου, Ἡ Νεώτερη Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία. Γραμματολογικὸ διάγραμμα, τ. Α', Ἀθῆναι 1984, σσ. 384, *Balkan Studies* 26 (1985) 217-219.

1986

86. «Ἡ ἐπανάσταση τῶν Νεοτούρκων καὶ ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Ἑλλάδας», *Ἐπετηρὶς Ἰδρύματος Νεοελληνικῶν Σπουδῶν* 4 (1985-1986) 241-249.

87. «La révolution des 'Jeunes Turcs' et l' opinion publique en Grèce», *Balkan Studies* 27 (1986) 129-137 (γαλλική μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 86 δημοσιεύματος).

88. «L' insurrection antifasciste bulgare de 1923 vue par la presse grecque de Thessalonique», *Δωδώνη* 15, τεῦχ. 1 (1986) 85-95.

89. «Ἡ παιδεία στὴ Μακεδονία καὶ ἡ συμβολή της στὴ δημιουργία τῶν προϋποθέσεων γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα», *Μακεδονικὸς Λόγος*, Μελβούρνη (Νοέμβριος 1986), 8-12. Τὸ ἴδιο καὶ στίς σ. 21-27 τοῦ τόμου Ὁ Μακεδονικὸς Ἀγώνας, ἔκδοση I.M.X.A., Θεσσαλονίκη 1987 (Πρακτικὰ Συμποσίου).

1987

90. «La Política de las Grandes Potencias frente a Crecia durante la Segunda Guerra Mundial», *Revista de Historia Universal* nº 8 (1987) 155-166, Pontificia Universidad Católica de Chile (ἰσπανικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 80 δημοσιεύματος).

91. «Σχετικὰ μὲ τὴ χρονολόγηση τῆς ἐξέγερσης τοῦ Βίκτωρα Ζεμπετοῦ (ἀρχές 17ου αἰώνα)», *Πρακτικὰ Β' Διεθνoῦς Κυπρολογικοῦ Συνεδρίου*, τ. 3 (Νεώτερον Τμῆμα), Λευκωσία 1987, σ. 35-36.

1988

92. «Ἐνα ὑπόμνημα τοῦ Γρηγορίου Κωνσταντᾶ γιὰ τὸ Πῆλιο», Ἐπετηρὶς Ἰδρύματος Νεοελληνικῶν Σπουδῶν 5(1987-1988) 85-98. [Τιμητικὸς τόμος Φαίδωνος Κ. Μπουμπουλίδου], Ἀθῆναι 1988.

93. «Ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Πόντου κατὰ τὴν Τουρκοκρατία (σύντομη ἱστορικὴ εἰσαγωγή), σ. 9-18 τοῦ βιβλίου *Ζωντανές μνημές τοῦ Πόντου*, ἔκδοση «Μέριμνας Ποντίων Κυριῶν», Θεσσαλονίκη 1988.

94. «Bälgarskoto antifasistko västanie ot 1923 g. prez pogleda na solunskata gräcka presa» (βουλγαρικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 88 δημοσιεύματος), *Πρακτικὰ Β' Διεθνoῦς Συνεδρίου Βουλγαρολογίας*, ἔκδοση Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν, Σόφια 8 (1988) 442-452.

95. «Ἡ ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου (7 Ὀκτωβρίου 1571) καὶ ἡ σημασία της», *Ναυπακτικὰ* 3(1988) 273-284.

Ἵπὸ δημοσίευση σὲ διάφορα πρακτικὰ συνεδρίων καὶ περιοδικά.

96. Οἱ Ἑλληνες λογοτέχνες καὶ ἡ ἀντίστασή τους στὸ φασισμὸ κατὰ τὸν Β' παγκόσμιο πόλεμο (ἐλληνικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 76 δημοσιεύματος).

97. Ὁ προσανατολισμὸς τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴ Ρωσία κατὰ τὸν Κριμαϊκὸ πόλεμο (1853-1856).

98. *Sur l'activité patriotique de certains archevêques grecs aux régions bulgares pendant l'occupation turque.*

99. 'Η βουλγαρική αντιφασιστική εξέγερση τοῦ 1923 καὶ ὁ ἐλληνικὸς Τύπος τῆς Θεσσαλονίκης (ἐλληνικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 88 δημοσιεύματος).

100. Βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγῶνων τῶν Ἑλλήνων τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τῆ μεγάλης ἐλληνικῆ ἐπανάσταση τοῦ 1821 ὡς τὴν ἀπελευθέρωσή της.

101. Ἀπελευθερωτικοὶ ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας κατὰ τὴν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας.

102. Βιβλιοκρισία: Giorgio Vaccarino, *La Grecia tra Resistenza e Guerra Civile, 1940-1949*, ἐκδόσεις Franco Angeli, Milano 1988, σελ. 331.

103. Ἡ κατάσταση στὴν Ἠπειρο μετὰ τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1854, ὅπως τὴν περιγράφει ὁ Ν. Δενδρινός, πρόξενος τῆς Ρωσίας στὰ Γιάννινα.

Καλοκαίρι 1988

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΥΜΠΟΣΙΑ κ.λ.

1. Α' Σεμινάριο 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας, πού ὀργάνωσε ὁ Δῆμος τῆς 'Ιερᾶς Πόλης τοῦ Μεσολογγίου (24 Μαΐου 1972).

2. Συνέδριο τῆς Διεθνoῦς "Ἐνωσης Σπουδῶν ΝΑ Εὐρώπης με θέμα: «'Η Μεσόγειος καὶ τὰ Βαλκάνια», πού συγκλήθηκε στὴν 'Αθήνα (26-28 Μαΐου 1972).

3. Παγκόσμιο Συνέδριο 'Ελλήνων ἐπιστημόνων τοῦ ἐξωτερικοῦ ('Αθήνα, 23-30 Αὐγούστου 1973).

4. Παγκόσμιο Συνέδριο γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 100ετίας ἀπὸ τὴν ἐξέγερση τῆς Βοσνίας καὶ 'Ερζεγοβίνης καὶ τὴ μεγάλη κρίση τοῦ 'Ανατολικοῦ Ζητήματος κατὰ τὰ ἔτη 1875-1878 (Σεράγιεβο Γιουγκοσλαβίας, 1-3 'Οκτωβρίου 1975).

5. Συνέδριο τῆς Βουλγαρικῆς 'Ακαδημίας 'Επιστημῶν γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν 100 χρόνων τῆς βουλγαρικῆς ἐπανάστασης τοῦ 1876 (Σόφια, 27-28 Μαΐου 1976).

6. Α' Διεθνῆς Συνέδριο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν (Θεσσαλονίκη, 24 'Ιουλίου-2 Αὐγούστου 1976).

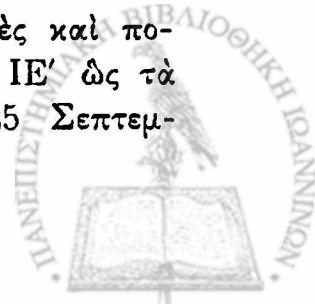
7. Α' 'Ελληνοσερβικὸ Συμπόσιο με θέμα: «Συνεργασία 'Ελλήνων καὶ Σέρβων κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνες, 1804-1830», πού ὀργανώθηκε στὴν Καβάλα (7-10 Νοεμβρίου 1976) ἀπὸ τὸ 'Ίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὸ Βαλκανολογικὸ 'Ἰνστιτοῦτο τοῦ Βελιγραδίου τῆς Σερβικῆς 'Ακαδημίας 'Επιστημῶν.

8. Α' Διεθνῆς Συμπόσιο γιὰ τὰ προβλήματα ἀνταλλαγῆς βιβλίων τῶν βαλκανικῶν χωρῶν, πού ὀργανώθηκε στὴ Σόφια (23-25 Νοεμβρίου 1976) ἀπὸ τὸ Κέντρο 'Ενημερώσεως, τὴν Κεντρικὴ βιβλιοθήκη καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ ἀρχεῖα τῆς Βουλγαρικῆς 'Ακαδημίας 'Επιστημῶν.

9. Συζήτηση Στρογγυλῆς Τραπέζης, πού ἔγινε στίς 6 Μαρτίου τοῦ 1977 στὴν Κέρκυρα, με θέμα τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο τοῦ Καποδίστρια.

10. Πανηγυρικὸ Συνέδριο γιὰ τὴν 'Εκατονταετηρίδα τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Βουλγαρίας, πού ὀργανώθηκε στὴ Σόφια (28 Φεβρουαρίου-3 Μαρτίου 1978) ἀπὸ τὴ Βουλγαρικὴ 'Ακαδημία 'Επιστημῶν.

11. Α' 'Ελληνοβουλγαρικὸ Συμπόσιο με θέμα: «Πνευματικὲς καὶ πολιτιστικὲς σχέσεις 'Ελλήνων καὶ Βουλγάρων ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ ΙΕ' ὠς τὰ μέσα τοῦ ΙΘ' αἰῶνα», πού ὀργανώθηκε στὴ Θεσσαλονίκη (22-25 Σεπτεμ-

βρίου 1978) από το "Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αΐμου και το Βαλκανολογικό Ίνστιτούτο τής Βουλγαρικής Ήακαδημίας Ήπιστημών.

12. 7η Γενική Συνέλευση τής Conférence Permanente des Recteurs et Vice-Chancelliers des Universités Européennes (CRE), πού συνήλθε στο Helsinki τής Φινλανδίας στις 13-17 Αύγουστου 1979.

13. Συνέδριο με θέμα: «Ανώτατη Ήκπαίδευση και Περιβάλλον», πού οργανώθηκε στο Παρίσι (4-6 Φεβρουαρίου 1980) από τον Ήργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ήναπτύξεως (Ο.Ο.Σ.Α.).

14. 15ο Διεθνές Συνέδριο Ήστορικῶν Ήπιστημῶν (Βουκουρέστι, 9-18 Αύγουστου 1980).

15. Β΄ Ήλληνοβουλγαρικό Συμπόσιο με θέμα: «Πνευματικές και πολιτιστικές σχέσεις Ήλλήνων και Βουλγάρων από τὰ μέσα του ΙΕ΄ ὡς τὰ μέσα του ΙΘ΄ αἰῶνα», πού οργανώθηκε στη Σόφια (18-22 Σεπτεμβρίου 1980) από το "Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αΐμου και το Βαλκανολογικό Ίνστιτούτο τής Βουλγαρικής Ήακαδημίας Ήπιστημῶν.

16. Γ΄ Διεθνές Ήπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Ή σύγχρονη Βουλγαρία», πού οργανώθηκε στη Σόφια (23-26 Σεπτεμβρίου 1980) από τή Βουλγαρική Ήακαδημία Ήπιστημῶν, με τήν εὐκαιρία του ἑορτασμοῦ τῶν 1300 ἐτῶν ἀπὸ τήν ἴδρυση του πρώτου βουλγαρικοῦ κράτους.

17. Α΄ Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: «Ή ἔρευνα και ἡ διδασκαλία τής βουλγαρικής ἱστορίας στη Βουλγαρία και τὸ ἔξωτερικό», πού ὁργάνωσε ἡ Ήστορική Σχολή του Πανεπιστημίου τής Σόφιας στο Pamproνο του Smolijan στις 16-22 Φεβρουαρίου 1981.

18. Α΄ Διεθνές Συνέδριο Βουλγαρικῶν Σπουδῶν (Σόφια, 23 Μαΐου-3 Ίουνίου 1981).

19. Α΄ Ήλληνορωσικό Συμπόσιο με θέμα: «Οἱ ἔλληνορωσικές σχέσεις κατὰ τήν Τουρκοκρατία και τήν Ήλληνική Ήπανάσταση», πού οργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (23-25 Σεπτεμβρίου 1981) ἀπὸ τὸ "Ίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου του Αΐμου και τὸ Ίνστιτούτο Σλαβολογίας και Βαλκανολογίας τής Ήακαδημίας Ήπιστημῶν τής Ε.Σ.Σ.Δ.

20. Γ΄ Συνέδριο τής Βουλγαρικής Ήστορικής Ήταιρείας (Σόφια, 3-5 Ήκτωβρίου 1981).

21. Β΄ Διεθνές Κυπρολογικό Συνέδριο (Λευκωσία, 20-25 Ήπριλίου 1982).

22. Γ΄ Συνέδριο τῶν νέων Βουλγάρων ἱστορικῶν με θέμα: «Βουλγαρία και Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς», πού ὁργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ήνιαῖο Κέντρο Ήστορίας τής Βουλγαρικής Ήακαδημίας Ήπιστημῶν στο Primorsko τής Μαύρης Θάλασσας (6-13 Ίουνίου 1982).

23. Γ΄ Ήλληνοσερβικό Συμπόσιο με θέμα: «Πνευματικές και πολιτιστικές σχέσεις Ήλλήνων και Σέρβων ἀπὸ τὸν ΙΕ΄ ὡς τὸν ΙΘ΄ αἰῶνα», πού

ὀργανώθηκε στὴ Θεσσαλονίκη (4-7 Ὀκτωβρίου 1982) ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου καὶ τὸ Βαλκανολογικὸ Ἰνστιτοῦτο τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν.

24. Γ' Ἑλληνοβουλγαρικὸ Συμπόσιο μὲ θέμα: «Σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 18ου ὡς τὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνα», ποὺ ὀργανώθηκε στὴ Θεσσαλονίκη (2-7 Νοεμβρίου 1982) ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου καὶ τὸ Βαλκανολογικὸ Ἰνστιτοῦτο τῆς Βουλγαρικῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν.

25. Διεθνὲς Συμπόσιο μὲ θέμα: «Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι τῆς Κεντρικῆς καὶ ΝΑ Εὐρώπης καὶ ἡ ἀντίσταση στὸ φασισμό», ποὺ ὀργανώθηκε στὴ Μόσχα (15-17 Σεπτεμβρίου 1983) ἀπὸ τὴ Διεθνή Ἐνωση Σπουδῶν καὶ Διάδοσης τῶν Σλαβικῶν Πολιτισμῶν καὶ τὸ Βαλκανικὸ Τμῆμα τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἱστορικῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.

26. Ἐπιστημονικὴ ἐκδήλωση ποὺ ἐγίνε στὸ Βουκουρέστι στὶς 26-30 Ὀκτωβρίου 1983, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 20ῆς ἐπετείου ἀπὸ τὴν ἴδρυση τῆς Διεθοῦς Ἐνωσης Σπουδῶν ΝΑ Εὐρώπης.

27. Ἑλληνοβρετανικὸ Συμπόσιο μὲ θέμα: «Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Μ. Βρετανία κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου», ποὺ ὀργανώθηκε στὴ Θεσσαλονίκη (15-17 Δεκεμβρίου 1983) ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου καὶ τὸ King's College τοῦ Λονδίνου.

28. Β' Διεθνὲς Συμπόσιο μὲ θέμα: «Πανεπιστημιακὲς σπουδὲς καὶ διδασκαλία τῆς βουλγαρικῆς ἱστορίας στὴ Βουλγαρία καὶ τὸ ἐξωτερικόν», ποὺ ὀργάνωσε ἡ Ἱστορικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας στὸ Smolijan τῆς Βουλγαρίας (18-25 Φεβρουαρίου 1984).

29. Ἑλληνοσοβιετικὴ συνάντηση-συμπόσιο ἱστορικῶν, ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Ὀδησσὸ στὶς 28-31 Αὐγούστου 1984, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης 170 χρόνων ἀπὸ τὴν ἴδρυση τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας.

30. Ε' Διεθνὲς Συνέδριο Σπουδῶν ΝΑ Εὐρώπης (Βελιγράδι, 11-16 Σεπτεμβρίου 1984).

31. Συμπόσιο μὲ θέμα: «Ὁ Μακεδονικὸς Ἀγώνας», ποὺ ὀργανώθηκε στὴ Θεσσαλονίκη, Φλώρινα, Καστοριά καὶ Ἔδεσσα (28 Ὀκτωβρίου-2 Νοεμβρίου 1984) ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου καὶ τὸ Μουσεῖο τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα.

32. Α' Πανελλήνιο Συμπόσιο Ἱστορίας καὶ Ἀρχαιολογίας τῆς Χαλκιδικῆς, ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴν Ἱστορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἐταιρεία τῆς Χαλκιδικῆς καὶ τὸ Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου (7-9 Δεκεμβρίου 1984).

33. Συζήτηση Στρογγυλῆς Τραπέζης, ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸν Δῆμο Θεσσαλονίκης μὲ θέμα τὸν Μακεδονικὸ Ἀγώνα (Θεσσαλονίκη, 17 Δεκεμβρίου 1984).

34. 16ο Διεθνές Συνέδριο 'Ιστορικῶν 'Επιστημῶν (Στουτγάρδη, 25 Αὐγούστου-1 Σεπτεμβρίου 1985).

35. Β' 'Ελληνορωσικὸ Συμπόσιο με θέμα: «'Ιστορικὲς σχέσεις τῶν λαῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τῶν 'Ελλήνων κατὰ τὸν 19ο καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα», ποὺ ὁργανώθηκε στὴ Μόσχα (30 Σεπτεμβρίου-3 'Οκτωβρίου 1985) ἀπὸ τὸ "Ίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου καὶ τὸ 'Ἰνστιτοῦτο Σλαβολογίας καὶ Βαλκανολογίας τῆς 'Ακαδημίας 'Επιστημῶν τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.

36. Συμπόσιο Λαογραφίας-'Ιστορίας-Γλώσσας τῆς Μακεδονίας, ποὺ ὁργανώθηκε στὴ Μελβούρνη τῆς Αὐστραλίας (8-9 Νοεμβρίου 1985) ἀπὸ τὴν Παμμακεδονικὴ "Ἐνωση Μελβούρνης καὶ Βικτώριας.

37. Β' Διεθνές Συνέδριο Βουλγαρικῶν Σπουδῶν (Σόφια, 24-31 Μαΐου 1986).

38. 10ο Συνέδριο Τουρκικῆς 'Ιστορίας ("Αγκυρα, 22-26 Σεπτεμβρίου 1986), ποὺ ὁργανώθηκε ἀπὸ τὴν Τουρκικὴ 'Ιστορικὴ 'Εταιρεία.

39. 'Ημερίδα με θέμα: «'Ο 'Ελευθέριος Βενιζέλος καὶ ἡ Βόρεια 'Ελλάδα», ποὺ ὁργανώθηκε στὶς 31 'Οκτωβρίου 1986 στὴ Θεσσαλονικὴ ἀπὸ τὸν Δῆμο Θεσσαλονίκης καὶ τὸ Κέντρο 'Ιστορίας Θεσσαλονίκης.

40. 'Ελληνοσοβιετικὸ συμπόσιο με θέμα: «Παραδοσιακὲς ιστορικὲς σχέσεις τῶν λαῶν 'Ελλάδας-Ε.Σ.Σ.Δ.», ποὺ ὁργανώθηκε στὴν "Αρτα (6-7 Δεκεμβρίου 1986) ἀπὸ τὸν Δῆμο "Αρτας, τὸν Μουσικοφιλολογικὸ Σύλλογο «Σκουφᾶς» καὶ τὸν 'Ελληνοσοβιετικὸ Σύνδεσμο "Αρτας.

41. 'Επιστημονικὸ διήμερο με θέμα: «'Η ἔρευνα τῆς 'Ηπείρου-'Η συμβολὴ τῶν Κοινωνικῶν 'Επιστημῶν. (Συγκομιδῆ-αἰτήματα-προοπτικές)», ποὺ ὁργανώθηκε στὰ 'Ιωάννινα (15-16 Δεκεμβρίου 1986) ἀπὸ τὸν Δῆμο 'Ιωαννιτῶν καὶ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου 'Ιωαννίνων.

42. Γ' Διεθνές Συμπόσιο με θέμα: «Πανεπιστημιακὲς σπουδὲς καὶ διδασκαλία τῆς βουλγαρικῆς ἱστορίας στὴ Βουλγαρία καὶ τὸ ἐξωτερικόν», ποὺ ὁργάνωσε ἡ 'Ιστορικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας στὸ Smolijan τῆς Βουλγαρίας (1-5 'Οκτωβρίου 1987).

43. Ε' 'Ελληνοσερβικὸ Συμπόσιο με θέματα: α) «'Η Σερβία καὶ ἡ 'Ελλάδα κατὰ τὸν Α' Παγκόσμιον Πόλεμον», καὶ β) «Οἱ ιδέες τῆς Γαλλικῆς 'Επανάστασης καὶ ἡ ἐποχὴ τοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ τῆς περιόδου τοῦ Προρομαντισμοῦ στὰ Βαλκάνια, 1780-1830», ποὺ ὁργανώθηκε στὴ Θεσσαλονικὴ, Βόλο καὶ Πορταριά Πηλίου (9-12 'Οκτωβρίου 1987) ἀπὸ τὸ "Ίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου καὶ τὸ Βαλκανολογικὸ 'Ἰνστιτοῦτο τῆς Σερβικῆς 'Ακαδημίας 'Επιστημῶν.

44. Α' Διεθνές Συνέδριο Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ποὺ ὁργανώθηκε στὴ Μελβούρνη τῆς Αὐστραλίας (4-12 Φεβρουαρίου 1988) ἀπὸ τὸ Αὐστραλιανὸ 'Ἰνστιτοῦτο Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

45. Ε' Έλληνοβουλγαρικό Συμπόσιο με θέμα: «'Αμοιβαίες σχέσεις και επιδράσεις μεταξύ Έλλήνων και Βουλγάρων, 18ος-19ος αιώνας», που οργανώθηκε στα Γιάννινα και τη Θεσσαλονίκη (27-31 Μαρτίου 1988) από το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αΐμου και το Βαλκανολογικό Ίνστιτούτο της Βουλγαρικής 'Ακαδημίας 'Επιστημών.

46. Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Οί βαλκανικοί χριστιανικοί λαοί κατά την οθωμανική περίοδο (14ος-19ος αί.)», που οργανώθηκε στη Σόφια (14-16 'Απριλίου 1988) από τη Θεολογική 'Ακαδημία «'Αγ. Κλήμης 'Αχρίδος» και το Ίνστιτούτο 'Εκκλησιαστικής 'Ιστορίας και 'Αρχείων του Βουλγαρικού Πατριαρχείου.

47. Στρογγυλή Τράπεζα με κύκλο εισηγήσεων γύρω από τη Μακεδονία στα πλαίσια του Θ' Πανελληνίου Ίστορικού Συνεδρίου, που οργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (20-22 Μαΐου 1988) από την Έλληνική Ίστορική Έταιρεία.

48. Β' Παγκόσμιο Συνέδριο Ποντιακού Έλληνισμού, που οργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (31 'Ιουλίου-4 Αύγουστου 1988) από την Πανελλήνια Ένωση Ποντιακών Σωματείων.

49. Β' Έπιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «Γιάννινα-Ήπειρος, 19ος-20ός αί. Ίστορία-Κοινωνία-Πολιτισμός», που οργανώθηκε στα Γιάννινα (2-4 Δεκεμβρίου 1988) από τον Δήμο Ίωαννιτών και το Πανεπιστήμιο Ίωαννίνων.

50. Συμπόσιο με θέμα: «'Η διαχρονική πορεία του Κοινοτισμού στη Μακεδονία», που οργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (9-11 Δεκεμβρίου 1988) από το Κέντρο Ίστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης.

